

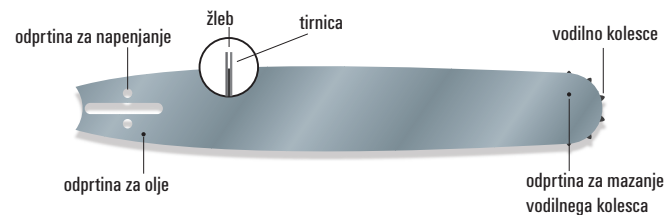

Letev motorne žage

Dolžino letve izberemo glede na debelinodrevja za posek in moč motorne žage, ustrezati pa mora tudi tipu žage (navodila proizvajalca)

Imamo **dva osnovna tipa** letev:

- **z vodilnim kolescem** – manjše trenje in s tem obraba, zahteva pa dodatno vzdrževanje;
- **brez vodilnega kolesca** – večje trenje in obraba, manj vzdrževanja.

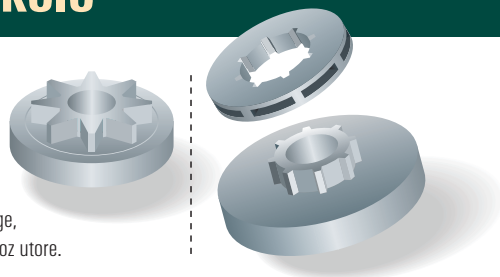

Vzdrževanje letve motorne žage

- zaradi enakomerne obrabe letev vsaj enkrat na dan **obrnamo**;
- redno moramo **mazati** vodilno kolesce (ob vsakokratnem nalivanju goriva);
- žleb in odprtine za olje **čistimo** vsak dan;
- mazanje letve in verige **preverimo** tako, da konico letve (ko je veriga v polnem teku) obrnemo proti svetli ploskvi, na kateri se mora po nekaj sekundah pojaviti vidna mastna sled;
- po potrebi **odpilimo** ostre robove (iglo) na tirnicah;
- poškodovano letvo **zamenjamo** (popravimo), da ne kvari še verige, le-ta pa pogonskega kolesa.

Pogonsko kolo

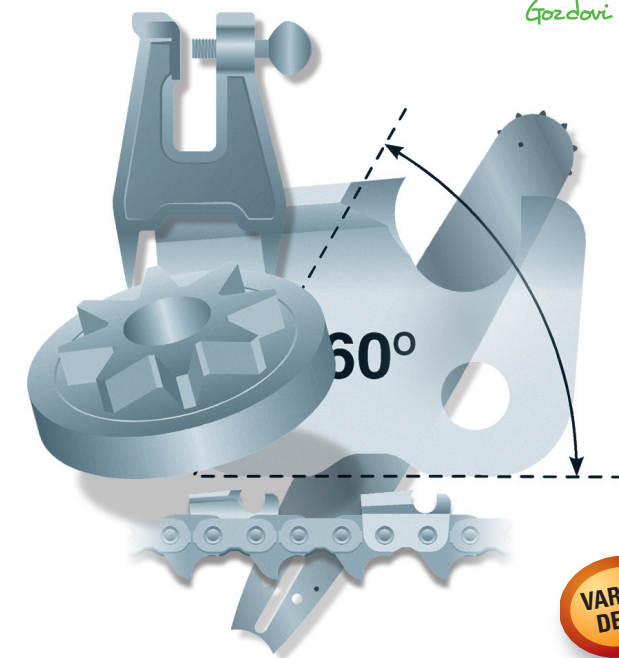
Pogonsko kolo je lahko **zobato** (zobnik) ali pa z **utori** (utornik), v vsakem primeru pa mora natanko ustrezati gonilnim členkom verige, ki natančno nalegajo med zobe oz utore.

Prekomerno obrabljeno pogonsko kolo moramo čimprej **zamenjati**, da ne kvari drugih žagalnih delov motorne žage!

Nekaj praktičnih nasvetov

- Skoraj vse **poškodbe** na žagalnih delih motorne žage povzročimo z nepravilno pripravo verige (nabrušenost, napetost).
- Novo verigo za nekaj ur **namočimo** v olje, da jo dekonzerviramo in naoljimo.
- Po namestitvi na letvo verigo nekaj minut **utekamo** – pustimo, da teče pod delnim plinom.
- Nepravilno napeta veriga je **nevarna** in povzroča poškodbe na vseh žagalnih delih.
- Pravilno napeta veriga nalega na letvo in jo lahko z roko **povlečemo** po žlebu, ne da bi premaknili žago.
- Za dobro vzdrževanje žagalnih delov se moramo ravnati po **navodilih** proizvajalcev in uporabljati ustrezno orodje.
- Med delom v gozdu imejmo s sabo vedno še **nadomestno** verigo za primer, če se nam ena strga ali močno poškoduje.
- Ena letvo in eno pogonsko kolo morata ob pravilnem vzdrževanju »preživeti« **3–4 verige**.
- Vzdrževanje in pregled žagalnih delov opravljamo vedno pri **ugasnjeni** žagi!

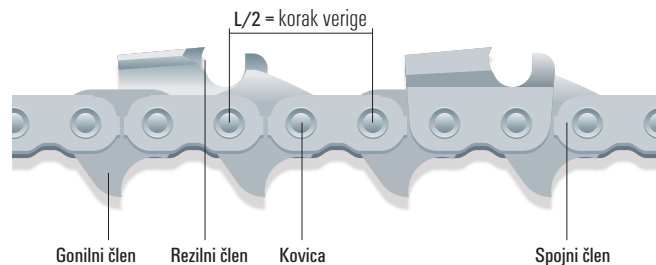

Vzdrževanje žagalnih delov motorne žage

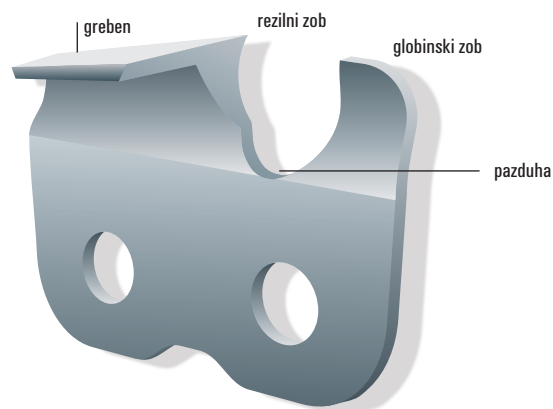
• veriga • letvo • pogonsko kolo

Veriga

Veriga je najpomembnejši del motorne žage. Vsi drugi deli ji le pomagajo, da lahko opravlja svoje delo – da žaga. Sestavljena je iz naslednjih delov:

- **Gonilni členi:** • omogočajo tek verige prek pogonskega kolesa • vodijo verigo, prenašajo mazivo na člene verige in na drsne površine žlebu letve ter ga čistijo
- **Spojni členi:** • s spodnjim delom drsijo po tirnicah letve • spajajo gonilne in rezilne člene
- **Kovice:** • v prečni smeri spajajo člene verige
- **Rezilni členi:** • prerezujejo lesna vlakna

Pri kupovanju verige je potrebno paziti:

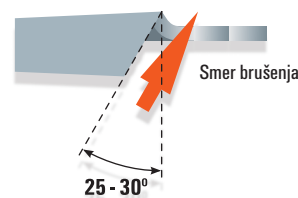
- **na korak verige** (polovična razdalja razdalja med tremi zaporednimi kovicami), ki mora ustrezati pogonskemu kolesu žage – oznake .325", 3/8", .404" ...odvisno od tipa žage,
- **na debelino gonilnega člena**, ki mora ustrezati širini žleba na letvi,
- **na dolžino verige** (št. členov) glede na letev.

Brušenje rezilnega zoba

- vsi rezilci morajo biti **enako dolgi**;
- vedno brusimo na **istem delu** letve, žaga naj bo utrijena;
- brusimo **s celotno dolžino pile** v smeri od znotraj navzven;
- med delom v gozdu verigo večkrat z nekaj potegi le **priostrimo**, temeljito brušenje s kontrolo kotov in dolžine rezilcev ter višino globinskega zoba pa opravimo doma;
- na pilo pritiskamo **enakomerno** v smeri **proti grebenu** zoba in ne v pazduho;
- za doseg pravih kotov moramo izbrati **pravo debelino pile** – ca. 1/10 do 2/10 je mora biti nad grebenom rezilca;

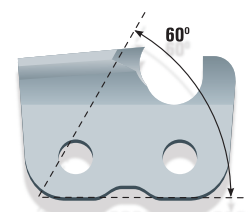
Za različne rezilce so predpisani različni koti

(glej navodila proizvajalca verige)!

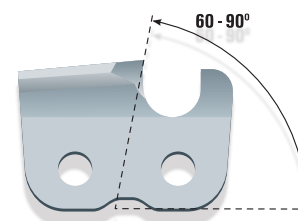
Kot ostrine (brušenja):

- **Premajhen kot** – učinek žaganja je slabši.
- **Prevelik kot** – močnejša obraba rezilca.

Bočni (stranski) kot:

- **Premajhen kot** – rezilci se preveč zadirajo in zato hitreje obrabljajo, žaga trese.
- **Prevelik kot** – rezilec slabo odrezuje, potrebno je bolj pritiskati, obraba verige je močnejša.

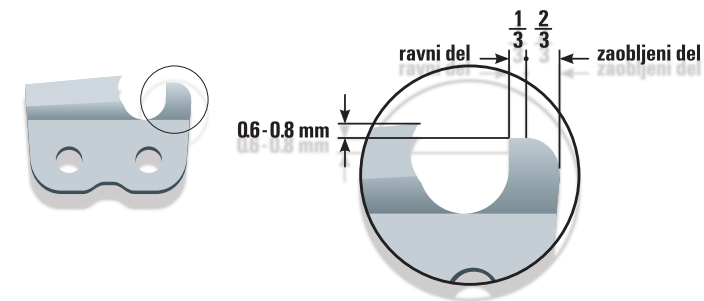

Grebenski kot (kot rezila):

- **Premajhen kot** – tanka ostrina, hitrejša obraba rezilnih členov.
- **Prevelik kot** – slabši učinek, večji pritisk na žago, hitrejša obraba spojnih in gonilnih členov.

Globinski zob

Z njim uravnavamo globino struženja, zato je vedno za 0,6–0,8 mm nižji od rezilnega zoba, odvisno od tipa verige in vrste lesa. Vsi globinski zobje morajo biti enako visoki, drugače prihaja do tresenja. Za pravilno zniževanje uporabljamo šablono in ploščato pilo. Po znižanju zaobljimo globinski zob v prvotno obliko!

Pri preveč znižanih globinskih zobeh prihaja do premočnega zadiranja rezilnih zob in s tem do zatikanja in tresenja; pri premalo znižanih globinskih zobeh pa rezilni zobje slabo stružijo in ni pravih učinkov.

Verigo bomo pravilno nabrusili, če:

- bomo upoštevali **navodila** proizvajalcev,
- bomo uporabljali pravilno **tehniko** brušenja,
- bomo izbrali ustrezno **debelino pile**, odvisno od velikosti in obrabljenosti rezilca (npr. novo verigo 3/8" do polovice brusimo s pilo debeline 5.5 mm, naprej pa s 5.0 mm),
- si bomo pomagali s **pripomočki**, kot so šablone, držala pil, kljunasto merilo, primež, ...

Primež, šablone, držala pil in podobni pripomočki so poceni in zelo učinkoviti.